

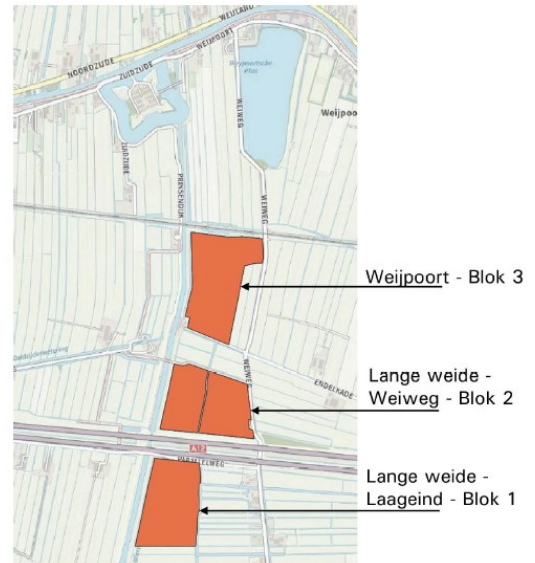
Holland op zijn smalst?

In juni 1672 trok het 100.000 man sterke Franse leger van de zonnekoning de Republiek binnen. Utrecht was bezet en de weg naar Gouda en Den Haag lag open. *De regering was radeloos, het volk redeloos en het land leek reddeloos.* In allerijl besloot prins Willem III de Oude Hollandse Waterlinie in stelling te brengen. De zwakste schakel was het 2 kilometer brede gebied tussen de Wierickes, de flessenhals tussen de Oude Rijn en Hollandsche IJssel: Holland op zijn smalst. Op 17 juni stroomde de polder Lage Weide vol. De Franse opmars was gestuit en de Republiek kon even adem halen.

Onderzoek naar inundatiemogelijkheden

In 2013 besloot de Erfgoedtafel Oude Hollandse Waterlinie – op voorstel van de Stichting Groene Hart - om te onderzoeken of de polder Lange Weide weer deels geïnuundeerd kan worden. Niet permanent maar op gezette tijden, net zoals de Vlistboezem. Om daadwerkelijk te laten zien hoe de Linie werkte en om natuurwaarde toe te voegen.

Het gebied is landbouwkundig van weinig kwaliteit en Staatsbosbeheer bezit hier een aantal grondposities. De onderzoeken werden uitgevoerd door bureau Watersnip Advies en de onderzoeksresultaten werden besproken in een breed overleg van provincie, gemeente, Staatsbosbeheer, waterschap Stichtse Rijnlanden en agrarische natuurverenigingen. En uiteraard de Stichting Groene Hart, later de Stichting Oude Hollandse Waterlinie.

Afbeelding 1: Plangebied, ligging en naamgeving deelgebieden

Onderwaterdrainage

Inmiddels zijn we acht jaar verder. In die periode is in de polder Lange Weide een succesvol project voor **onderwaterdrainage** in uitvoering genomen waarmee boeren, waterschap en Staatsbosbeheer nu gezamenlijk het waterpeil kunnen regelen. Het gaat met 310 hectare weiland om het grootste project van ons land. De polder ligt tussen de Enkele en de Dubbele Wiericke. Door de onderwaterdrainage – met water infiltratiebuizen in de veenlaag - wordt de bodemdaling geremd en vermindert de broeikasgasuitstoot. En doordat er water in de buizen vanuit de sloot naar de veenweide loopt (de drains liggen onder het slootpeil), kan de grondwaterstand in de zomer worden verhoogd.

Schetsontwerp inundatie Wierickes

Het project **Inundatie Wierickes** sluit hier naadloos op aan. Inmiddels ligt er een kant-en-klaar schetsontwerp op tafel. In drie blokken land – in totaal 44 ha, in bezit van Staatsbosbeheer- worden in het voorjaar met een bovenpeil natte situaties gecreëerd zoals plasdras, vochtige greppels en insectenrijke oeverzones. Dit leidt tot een kruidenrijke vegetatie die meer kansen biedt voor weidevogels, het zgn weidevogel-mozaïek. Daarmee worden vier doelstellingen bereikt: meer mogelijkheden voor waterberging, een inundatiebeeld zoals in het Rampjaar, het weidevogel-mozaïek en meer

Afbeelding 2: Kruidenrijke vegetaties en beweiding zijn een onderdeel van het weidevogelmozaïek

mogelijkheden voor recreatie en beleving. Bovendien biedt dit plan de mogelijkheden om de ecologische resultaten van dit beheer op lange termijn te vergelijken met de effecten van de onderwaterdrainage. Want het uiteindelijke doel is natuurlijk de bodemdaling niet alleen te vertragen maar ook tot stilstand te brengen; daarbij is vernatting onvermijdelijk.

Lichten op groen?

Afbeelding 19: Impressie visualisatie OHW

In 2022 bestaat de Oude Hollandse Waterlinie 350 jaar. Dan zou de inundatie van start moeten gaan. Staatsbosbeheer wil dit plan graag realiseren. Het Waterschap is bereid de benodigde kunstwerken te realiseren. De provincie wil graag de natuurdoelstellingen realiseren. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft meegewerkt aan het onderzoek. Men zou dus verwachten dat alle lichten op groen staan, maar het komt toch niet van de grond. Waar ligt dan de bottleneck? De kosten van het plan

bedragen een fractie van de kosten van de investeringen in het gebied voor tegengaan van bodemdaling en voor natuurontwikkeling; dat geld moet te vinden zijn.

Climate Adaptation Summit

Op 25 en 26 januari is Nederland gastheer voor de Climate Adaptation Summit. Is dit geen prachtig project voor klimaatadaptatie? De combi van onderwaterdrainage en inundatie kan een impuls opleveren voor een duurzaam beheer van onze veenweidegebieden. Wij doen een oproep om vanaf 2023 het stukje van de Waterlinie letterlijk te laten zien. Of blijft dit liggen op de tekentafels? Je zou dan terecht kunnen spreken van een gemiste kans: Holland op zijn smalst...

Bernt Feis en Chris Kalden,
beiden langjarig bij het voorstel betrokken

Voor evt. informatie: tel.nr. Chris Kalden 06 57 88 64 30.

@ Illustraties ontleend aan eindrapport Watersnip Advies (Schetsontwerp NNN-percelen SBB Oostzijde Enkele Wiericke, Reeuwijk 2020)